

NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG

TANTERVI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A „K” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok számára

2015

A Nemzeti Közlekedési Hatóságról (továbbiakban: NKH) szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés ha) és hb) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a „K” kategóriás tanfolyam tantervét és vizsgakövetelményeit az alábbiakban határozom meg.

Jelen dokumentum a „K” kategóriás képzésekre vonatkozó tanterv.

2. változat

Készítette:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal
Képzési és Vizsgáztatási Főosztály
Hatályos: 2015. május 1-től

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere.....	4
A képzéssel kapcsolatos adatok	5
II. Óraterv.....	6
A. „K” kategóriás képzés	6
III. Általános módszertani útmutató a képzéséhez.....	7
IV. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója	8
A. Közlekedési alapismeretek	8
V. Vizsgakövetelmények	13
A. A „K” kategóriás képzés vizsgatárgyai	13
VI. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei	14
A. Közlekedési alapismeretek	14

I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A „K” kategóriás tanfolyamra jelentkezőket olyan járművezetők képezni, akik képesek biztonságosan és kulturáltan közlekedni, és a megszerzett vezetői engedély birtokában járművezetőként szerzett tapasztalataikat felhasználva továbbfejlődni.

A képzés feladata, követelményrendszere

A felkészítés keretében mindazon ismeretek, jártasságok és készségek elsajátításának lehetőségét biztosítani, melyek a fenti cél eléréséhez szükségesek, ide értve:

- a közlekedés zavartalanságának elősegítése érdekében a jogszabályok helyes alkalmazásának az elsajátítását,
- a közúti közlekedésben rejlő veszélyek felismerését és helyes megítélését,
- a jármű feletti uralom birtokában a folyamatos és biztonságos közúti közlekedést és az esetlegesen kialakuló veszélyhelyzetre a megfelelő módon való reagálást,
- a közlekedési partnerek – különösen a fokozottan veszélyeztetettek – biztonságának szem előtt tartását.

A képzéssel kapcsolatos adatok

1. A képzés megnevezése: „K” kategóriás képzés
2. A képzést előíró jogszabályok
 - 2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
 - 2.2. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló 179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet
 - 2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet
3. A képzés minimális időtartama

Sorszám	A tanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
1.	„K” kategóriás tanfolyam	12 óra*

*Az óraszám előírás a tantermi elméleti képzésben megvalósuló tanfolyamra értendő. Az e-learning rendszerű oktatás keretében szervezett tanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes tantárgyakra fordítandó időt.

II. Óraterv

A. „K” kategóriás képzés

Tantárgy típusa	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	Közlekedési alapismeretek	10

III. Általános módszertani útmutató a képzéséhez

A tanfolyam célja a tanfolyamra jelentkezőket olyan vezetőkké képezni, akik képesek biztonságosan, és kulturáltan közlekedni, s a megszerzett vezetői engedély birtokában járművezetőként szerzett tapasztalataikat felhasználva továbbfejlődni.

A tanfolyam feladata olyan közlekedési alapismeretek tanítása, amely lehetővé teszi:

- a közlekedés zavartalanságának elősegítése érdekében a jogszabályok helyes alkalmazásának az elsajátítását,
- a közúti közlekedésben rejlő veszélyek felismerését és helyes megítélését,
- a jármű feletti uralom birtokában a folyamatos és biztonságos közúti közlekedést és az esetlegesen kialakuló veszélyhelyzetre a megfelelő módon való reagálást,
- a közlekedési partnerek – különösen a fokozottan veszélyeztetettek – biztonságának szem előtt tartását.

IV. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója

A tantárgyak felsorolása

A. Közlekedési alapismeretek

Módszertani útmutató

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM rendelet (KRESZ) szabályozza a közlekedési partnerek közötti együttműködést, valamint a tanúsítandó fontosabb magatartási szabályokat.

A szabályismeret tanításának feladata, hogy a tanulók jól érthető ismereteket kapjanak a forgalomban résztvevők jogairól és kötelezettségeiről.

A közlekedési szabályok időközben módosulhatnak, illetve ismételten értelmezésre szorulhatnak, ezért fel kell kelteni a hallgatókban az igényt a folyamatos önképzésre is.

A tananyag megértéséhez nélkülözhetetlen a szemléltetés (falitabló, fólia, videofilm, számítógépes oktatóprogram stb.). A pontos és világos képzetek kialakítása, az utasítások és tilalmak megértése annál mélyebb és maradandóbb, minél több érzékszervet mozgósítunk ennek érdekében.

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók a tanfolyam elvégzése után minden helyzetben tudják, hogy a közúton milyen kötelezettségeik vannak és ezek alapján helyesen döntsenek a további teendőikről.

Az egyes fogalmakat, jelzéseket, szabályokat a közlekedés folyamata szerint felépített rendszerben, akkor és ott kell ismertetni, ahol, és amikor arra először szükség van, s mindig csak annyit kell mondani róluk, amennyi az adott részhez kapcsolódik. Így a jogszabály valamely adott paragrafusában található szabály együttes akár részenként különböző fejezeteknél tárgyalandó, s egy-egy fejezetben a jogszabály különböző paragrafusaiba foglalt szabályok jelenhetnek meg.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a tanfolyam létszámának megfelelő tanterem, fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszköz vagy videolejátszó televíziókészülékkel vagy számítógép projektorral (kivetítő berendezés).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgy oktatásához szükséges képesítés, végzettség:

- „Közlekedési ismeretek” szakon szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél.

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Ismeretanyag

- Bevezető
 - a közúti közlekedés szabályozásának és a szabályok ismeretének szükségessége,
 - alapfogalmak,
 - közlekedésigazgatási ismeretek, vezetői engedély.

- A közlekedőkre vonatkozó általános rendelkezések
 - a bizalmi elv, a kivételek,
 - a KRESZ hatálya, a magánúton való közlekedésre vonatkozó szabályok,
 - a közúti jelzések, a forgalom irányítására szolgáló fényjelző berendezések, elhelyezésük,
 - a zavarás, az akadályozás és a veszélyeztetés fogalma, a veszélyhelyzet elhárítására való törekvés kötelezettsége,
 - az utak igénybevételevel kapcsolatos szabályok,
 - az útnak és környezetének védelme, rongálásának tilalma,
 - a legsérülékenyebb közlekedők (gyermekek, kerékpárosok, mozgássérültek) biztonságának védelme,
 - az úton egyenesen haladó forgalom védelme, mint alapelv, az irányváltoztató elsőbbségadási kötelezettsége, az elsőbbség fogalmának részletes kifejtése,
 - a megkülönböztető jelzéseket használó járművek kivételezett helyzetéről általában,
 - a figyelmeztető jelzést használó járművek közlekedése,
 - a közúti forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosult személyek, felismerésük (egyenruhák és eszközök), jogköreik, jelzéseik, a jelzőőr és a segítő személy.
- A közlekedés feltételei,
 - a vezető fogalma, a járművezetés személyi feltételei,
 - a kerti traktor, és az állati erővel vont járművek közlekedésben való részvételének feltételei.
- Elindulás előtti teendők
 - a jármű ellenőrzése, az üzemben tartó felelőssége,
 - személy- és teherszállítás, a járművek utasaira vonatkozó szabályok,
 - a jármű terhelhetősége, mérete,
 - a járművön túlnyúló rakomány megjelölése,
 - a jármű tartozékok rögzítése.
- Közlekedés lakott területen
 - Elindulás
 - irányjelzés, elsőbbségadás, besorolás,
 - az úttest széléről elindulás,
 - ráhajtás az úttestre jobbra, balra,
 - segítő személy igénybevétele.
 - Haladás az úton
 - a jobbratartási kötelezettség,
 - kapaszkodósáv igénybevételeinek kötelezettsége,
 - a "rálógás" ("fölnyúlás") tilalma,
 - az előzés balra húzódással való akadályozásának tilalma,
 - követési távolság, féktávolság, cselekvési idő alatt megtett út, fékút,
 - a sebesség, és a különböző irányváltoztatási manőverek megválasztását meghatározó tényezők, méret- és tömegkorlátozások,
 - az indokolatlanul lassú haladás,
 - a kerti traktorra és az állati erővel vont járműre vonatkozó behajtási tilalmak, kivételek, lakó-pihenő övezet,
 - a menetrend szerint közlekedő autóbusz (trolibusz) és más elindulni szándékozó segítése.
 - Kitérés
 - útszűkület, kitérés, elsőbbség az útszűkületben,
 - jelzőőr és fényjelző készülék az egy sávra szűkült váltakozó forgalmi irányú úton,

- ijedős állattal való találkozás, a veszély jelzése.
- Előzés
 - fogalma, feltételei, jelzése, iránya általában,
 - előzési tilalom be nem látható útszakaszokon.
- Kikerülés
 - fogalma, feltételei, jelzése, iránya általában,
 - a balra bekanyarodásra készülő jármű, valamint a figyelmeztető jelzést használó jármű kikerülése.
- Haladás párhuzamos közlekedésre alkalmas úton
 - párhuzamos közlekedésre alkalmas úttest, az úttest forgalmi sávnak minősülő és nem minősülő részei, jobbratartási kötelezettség és módosulásai,
 - azonos sávban más jármű mellett az együtt haladás tilalma,
 - előzés, a párhuzamos közlekedés létrejötte,
 - elsőbbség forgalmi sáv megszűnése esetén.
- Közlekedés villamospályával ellátott úttesten
 - a villamospálya igénybevételenek szabályai,
 - útburkolati jelekkel a villamospályára vezetett forgalom,
 - a villamos kikerülése jobbról és a kikerülési tilalom.
- Keresztező forgalom az úton
 - gyalogosok, kerékpárosok közlekedése
 - a gyalogosok megkülönböztetett elsőbbsége és fokozott védelme,
 - kijelölt gyalogos-átkelőhely jelzései, megközelítése, áthaladás,
 - fényjelzőkészülékkel védett gyalogos-átkelőhely, a háromlencsés és a gyalogosforgalomnak szóló fényjelző készülék,
 - előzési tilalom kijelölt gyalogos-átkelőhelyen és közvetlenül előtte,
 - a kijelölt gyalogos-átkelőhely előtt megálló jármű melletti elhaladási tilalom, megállási kötelezettség,
 - magatartás az úttestet nem elsőbbségi helyzetben keresztező gyalogosokkal szemben,
 - keresztező kerékpárforgalom.
- Vasúti átjáró
 - a vasúti átjáró jelzései, a biztosító-berendezések és működésük, az üzemzavar,
 - a vasúti átjáró megközelítése, keresztezése, a továbbhaladás és a ráhajtás tilalmi,
 - az előzés tilalma és a kivételek.
- Bekanyarodás útkereszteződésen kívül (lekanyarodás az útról)
 - lehetőségei, tilalmi,
 - irányjelzés, besorolás (autóbuszsáv, kerékpárút, villamospálya),
 - az elsőbbségadás valamennyi lehetséges forgalmi helyzetben (jobbra és balra bekanyarodva).
- Útkereszteződés
 - az útkereszteződés fogalma,
 - az útkereszteződés előjelzése, megközelítése,
 - a továbbhaladás iránya, besorolás, a "hátratekintési kötelezettség", a kanyarodás íve,
 - a haladási irány előírása, kanyarodási tilalmak,
 - az áthaladás lehetősége, elsőbbségadás egyenesen áthaladva, jobbra és balra bekanyarodva, valamennyi lehetséges forgalmi helyzetben (autóbuszsáv, kerékpárút, villamospálya),
 - rendőri forgalomirányítás esetén,

- fényjelző-készülékes forgalomirányítás esetén (a nem működő forgalomirányító fényjelző készülék esetén követendő eljárás),
- elsőbbségi helyzetben (főútvonalon, védett úton haladva, szilárd burkolatú úton földutat keresztezve),
- alárendelt helyzetben (főútvonalhoz, védett úthoz érkezve, szilárd burkolatú úthoz földúton érkezve),
- közlekedés egyenrangú utak kereszteződésében.
- Körforgalom
 - a körforgalom jelzése, megközelítése,
 - becsatlakozás, elsőbbség a körforgalomban,
 - irányjelzés, kilépés a körforgalomból.
- Megfordulás, hátramenet
 - tilalmai (jelzőtáblával, vasúti átjáróban, egyirányú forgalmú úton, körforgalomban), az akadályozás tilalma és kivételei, segítő személy igénybevétele.
- Megállás, várakozás
 - fogalma, módjai, tilalmai, a mozgáskorlátozottakkal kapcsolatos szabályok,
 - a tiltó táblák, elhelyezésük, hatályuk,
 - a jármű őrizetlenül hagyása.
- Közlekedés lakott területen kívül
 - eltérések a lakott területen való közlekedéshez képest, (a veszélyt jelző táblák elhelyezése, tájékoztató jelzőtáblák, párhuzamos közlekedés, megállás és várakozás).
- A közlekedés különleges helyzetei
 - Közlekedés éjszaka és korlátozott látási viszonyok között
 - a láthatóság biztosítása éjszaka és korlátozott látási viszonyok között, a fényvisszaverő mellény használata,
 - a forgalomban részt vevő és az álló járművek kivilágítása,
 - az elvakítás tilalma,
 - a járművön túlnyúló rakomány megjelölése lámpával.
 - Műszaki hiba, közúti baleset
 - továbbhaladási tilalmak és korlátozások,
 - eljárás vasúti átjáróban,
 - az elromlott jármű elhelyezése és megjelölése, a járművek eltávolítása,
 - eljárás közúti baleset esetén,
 - eljárás veszélyes anyag szállítása során előálló veszély esetén.
- Másként közlekedve
 - Állatot hajtva, vezetve
 - az állat(ok) hajtásának, vezetésének feltételei, tilalmai,
 - az állat(ok) hajtása, vezetése, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között, a fényvisszaverő mellény használata,
 - állat(ok) áthajtása vasúti átjárón.
 - Kézikocsival
 - a kézikocsi fogalma, ki közlekedhet kézikocsival, hol kell közlekedni, a kézikocsi kivilágítása, a fényvisszaverő mellény használata.
 - Kerékpárral
 - a kerékpár fogalma,
 - személy- és teherszállítás, vontatás,
 - közlekedés az úton, (kerékpárút, gyalog-és kerékpárút, gyalogos és kerékpáros övezet, kerékpársáv, autóbusszáv, úttest, leállósáv, útpadka), sebesség,
 - behajtási tilalmak,
 - az általánostól eltérő bekanyarodási és megfordulási szabályok,

- megállás, várakozás kerékpárral,
- a kerékpár kivilágítása, a fényvisszaverő mellény használata.
- Gyalogosan

V. Vizgakövetelmények

A. A „K” kategóriás képzés vizsgatárgyai

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	Közlekedési alapismeretek	Számítógépes elméleti vizsga

VI. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

A. Közlekedési alapismeretek

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 25 kérdésből álló számítógépes, feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 25 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 25 pont, melyből a sikeres vizsgálathoz legalább 20 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „K” kategóriás tanfolyam „Közlekedési alapismeretek” című tantárgyainak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

Közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgát előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgateremben lehet lebonyolítani.

A vizsgáztatás egyéb feltételei

A vizsgára bocsátás feltétele a „K” kategóriás tanfolyam igazolt elvégzése.